

POLITIETS
SIKKERHETSTJENESTE

Postboks 4773 Nydalen
0421 OSLO
post@pst.politiet.no
Tlf.nr. 23 30 50 00
Besøksadresse:
Nydalen allé 35

Justis- og beredskapsdepartementet
Postboks 8005 Dep
0030 OSLO

Deres ref.:
Vår ref.: 23/03570-2
Dato: 31. august 2023

Høringsuttalelse til forslag om endringer i visuminformasjonsystemet (VIS) og tilkobling av VIS til andre europeiske informasjonssystemer

Innledning

Det vises til høringsbrev og høringsnotat av 7.6.2023 om lovforslag som nevnt over. Under følger PSTs høringsuttalelse til lovforslaget.

Merknader til forslaget

PST støtter i det vesentlige forslaget.

PST har ansvar for etterforskning og forebygging av straffbare lovbrudd som representerer trusler mot grunnleggende nasjonale interesser jf. politiloven § 17b og utlendingsloven kapittel 14. De endringer og utvidelser av VIS-forordningen som er foreslått vil samlet sett bidra til å styrke arbeidet med forebygging av trusler mot grunnleggende nasjonale interesser

Endringene i VIS-forordning går blant annet ut på at det fastsettes en ny regel om automatiske søk i en rekke europeiske informasjonssystemer ved registrering av søknad i VIS. I de andre registrene kan det være registrert opplysninger som indikerer at personen kan utgjøre en trussel mot grunnleggende nasjonale interesser. Det automatiserte søket kan dermed gi opplysninger som utgjør grunnlag for et avslag på søknaden. Derigjennom kan personer som utgjør en trussel mot nasjonal sikkerhet forhindres fra innreise til blant annet Norge. Dette kan bidra til å forebygge at det utføres straffbare handlinger som truer grunnleggende nasjonale interesser. Ved at søket er automatisert, påses det at slike opplysninger i all hovedsak vil bli gjort kjent for den myndighet som registrerer søknaden. På denne måte unngår en at personer som kan utgjøre en trussel mot nasjonal sikkerhet får innvilget visum, fordi opplysningene ved en inkurie ikke er kjent for den myndighet som behandler søknaden.

Videre kan personer som bruker falske ID-dokumenter, og samtidig kan utgjøre en trussel mot grunnleggende nasjonale interesser, i større utstrekning identifiseres. Slik identifikasjon kan skje ved forsøk på innreise i eller søknad om visum til land innenfor Schengen-området. I forbindelse med slik innreise eller søknad om visum, vil opplysningene i søknaden automatisk sjekkes opp mot øvrige registre. Dermed kan det avdekkes at det ikke er samsvar mellom presenterte opplysninger av søker om identitet, og opplysninger om identitet fra øvrige registre.

I henhold til endringsforordning til VIS art. 9d – 9g, skal utpekt VIS-myndighet foreta en vurdering av hvorvidt søkeren utgjør en trussel eller risiko mot offentlig orden og indre sikkerhet, som skal tas i betraktning ved behandling av visumsøknaden. En slik endring innebærer at det er en forpliktelse for norske myndigheter til å foreta en vurdering av om visumsøknaden skal avslås begrunnet med at søker utgjør en trussel eller risiko mot offentlig orden og indre sikkerhet. Dette bidrar til å sikre at slike vurderinger tas konsekvent i de tilfellene det er aktuelt. Dermed styrkes arbeidet med å forebygge blant annet straffbare handlinger som truer grunnleggende nasjonale interesser.

Hensett til at VIS-myndigheten som utpekes av norske myndigheter skal utføre oppgave av politimessig karakter, slutter PST seg til Justisdepartementets vurdering om at politiet bør utpekes til VIS-myndighet i Norge. I saker hvor det trussel om eller risiko for straffbare lovbrudd som nevnt i pl. § 17b, bør det vurderes om politiet skal være forpliktet til å konsultere PST, før det gis en innstilling til den myndighet som behandler søknaden om visum. Det henstilles derfor om at departementet vurderer om det bør fastsettes en slik regel i utlendingsloven eller utlendingsforskriften.

Beate Gangås